

صحیفہ سجادیه موضوعی

آداب بندگی

دقتر دوم

اسلام و اخلاص، برادری و بندگی، ذکر، دعا و نیایش

حسین حیدر پور

بہ سعادتش موسسہ آموزشی نیچ البلاغہ خراسان سنہ ۱۴۰۲

السلاطین

سرشناسه : علی بن حسین (ع)، امام چهارم، ۳۸ - ۹۴ ق.

عنوان قراردادی : صحیفه سجادهیه فارسی - عربی

عنوان و نام پدیدآور : صحیفه سجادهیه موضوعی / حسین حیدریور : [به سفارش] موسسه آموزشی نهج البلاغه خراسان شمالی.

مشخصات نشر : بجنورد: فرهنگ علوی، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : ج ۳؛ ۲۱×۵/۱۴ س.م.

شابک : ۱۴۰۰۰ ریال؛ ج. ۵۱-۶-۹۲۱۸۱-۹۷۸-۹۷۸-۶۰۰ : ۲۰۰۰۰ ریال؛ ج. ۲۲-۷-۹۲۱۸۱-۹۷۸-۶۰۰

۱۶۰۰۰ ریال؛ ج. ۹۳-۸-۹۲۱۸۱-۹۷۸-۶۰۰

وضعیت فهرست نویسی : فیفا

یادداشت : کتابنامه.

مدرجات : ج. ۱. راهنماشناسی توحیدی: توحید، نبوت، امامت، معاد، فرشتگان، صحت و سلامتی و تاریخ. ج. ۲. آداب

بندگی: اسلام و احکام، عبادت و بندگی، ذکر، دعا و نیایش. ج. ۳. اخلاق انسانی: علم و دانش، عالم

وجود، انسان شناسی، اخلاق، اقتصاد، سیاست، آداب معاشرت.

موضوع : دین

شناسه افزوده : حیدریور حسین، ۱۳۴۰ -

شناسه افزوده : موسسه آموزشی نهج البلاغه خراسان شمالی

رده بندی کنگره : ۲۹۷/۷۷۲ : ج. ۳، ۲۶۷ BP

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۷۷۲

شماره کتابشناسی ملی : ۴۰۷۷۵۸۸

نام کتاب: صحیفه سجادهیه موضوعی (دفتر دوم) " آداب بندگی "

نویسنده: حسین حیدریور

کارشناس روحانی مشاور و راهنما: حجت الاسلام والمسلمین علیرضا احمدی

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۱۸۱-۹۷۸-۶۰۰

نوبت چاپ: اول - نوبت ویرایش: اول

طراح جلد و حروف چینی: سحر همای، فرزانه جمالی

سال چاپ: ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۲۰۰۰ تومان - دوره سه جلدی : ۵۰۰۰ تومان

ناشر : انتشارات فرهنگ علوی، بجنورد، تلفن و نمابر: ۰۵۸۳۲۲۲۸۱۰۰ - ۰۹۱۵۳۱۴۷۱۹۵

مقدمه مؤلف

"ضرورت، اهداف، روش کار و نوآوری ها"

الف) دلایل ضرورت تألیف:

صحیفه سجادیه مجموعه ای است که معلم آن امام سجاد علیه السلام است. عارفان از آن به "انجیل اهل بیت" یاد کرده اند. ترجمه صحیفه سجادیه به کتاب دعا معروف و امام سجاد علیه السلام، آن را در قالب دعا بیان فرموده: حقیقت این است که این کتاب مقدس دعا و نیایش تنها نیست، بلکه مجموعه ای از مبانی بسیار مهم "کمالی، فاضلی، اجتماعی، تربیتی و اخلاقی" است، که به دلیل بعضی از مصلحت ها، با لحن دعا بیان شده است. لذا ضرورت ایجاد می کند که این مفاهیم والا و ارزشمند، از لابلای دعاها استخراج و شناسانده شود. قدر مسلم آنست که به عمق دعا و مفاهیم پنهان آن، و به مقصود حقیقی امام معصوم علیه السلام پی برده نشد، نمی توان به خوبی از راهنمایی های ائمه اطهار علیه السلام در زندگی فردی و اجتماعی بهره برداری نمود. یکی از کمالات این دلایل تدوین این نوشتار ایجاد رغبت و انگیزه در مخاطب برای مراجعه بیشتر به این کتاب مقدس است؛ چراکه، به دلیل معروف شدن صحیفه سجادیه به کتاب دعا از یک سو، و عدم شناسانده شدن مفاهیم ارزشمند آن از سوی دیگر، کمتر مورد مطالعه و بهره برداری قرار می گیرد. منحصر شدن صحیفه سجادیه به دعا و معرفی محتوای آن با شماره دعا (یکم تا پنجاه و چهارم)، باعث شده است که خواننده رغبت را انگیزه کمتری به مطالعه داشته باشد. رونمایی از مفاهیم ارزشمند و دسته بندی موضوعات، آن هم در یک دفتر مستقل، انگیزه و رغبت بیشتری برای مراجعه و مطالعه فراهم خواهد نمود. ان شاء الله

ب) اهداف و جامعه مخاطب:

این نوشتار با سه هدف عمده که در سه دفتر مستقل نیز تدوین گردیده است، قصد دارد، خواننده محترم را از سه زاویه، با دیدگاه های امام سجاد علیه السلام آشنا نماید: دفتر اول: با عنوان "راهنما شناسی توحیدی" در برگزیده چهل و نه موضوع؛ دفتر دوم: با عنوان "آداب بندگی" دارای هفتاد و هفت موضوع و دفتر سوم: با عنوان "اخلاق انسانی" شامل هفتاد و دو موضوع، که این تنوع موضوعی باعث می شود تا جامعه مخاطبان این نوشتار "علاقتمندان به احادیث ائمه اطهار علیه السلام، شیعیان، طلاب و دانشجویان و بخصوص محققان دینی": ۱- رغبت و انگیزه بیشتری برای مطالعه این کتاب داشته باشند. ۲- رغبت و انگیزه بیشتر، زمینه مراجعه مکرر به صحیفه سجاده را فراهم می سازد. ۳- و نهایتاً باعث هم رغبت زدایی از این کتاب مقدس خواهد شد. و دیگر از اهداف این نوشتار سه جلدی، بهره ای و استفاده به عنوان منبع آموزشی دوره کوتاه مدت "تفسیر موضوعی صحیفه سجاده" که توسط موسسه نهج البلاغه خراسان شمالی دوره ای با همین عنوان طراحی شده است.

ج) روش کار (پژوهش):

برای این که مفاهیم گران سنگ صحیفه سجاده شکل کاربردی به خود بگیرد، سعی شده است با یک رویکرد "موضوع محور" به پژوهش در لایه های زیرین دعا پرداخته شود. در ابتدا، کلیه مفاهیم مورد توجه امام سجاد علیه السلام از مجموعه پنجاه و چهار دعا استخراج، که حدود یکصد و نود موضوع بوده و کاربرد زیادی در ساخت سبک زندگی اسلامی دارد، نمایان شده، سپس مفاهیم مرتبط، بر اساس موضوعی در سه دسته بندی: "راهنما شناسی توحیدی، آداب بندگی و اخلاق انسانی" تقسیم و تدوین گردیده است تا از این طریق انگیزه مخاطبان به مراجعه به این کتاب مقدس بیشتر نمایان تر گردد. در تدوین این نوشتار هم از کتاب های "صحیفه کامله سجاده، ترجمه حسین استاد ولی؛ سارات الهادی، چاپ دوم سال ۱۳۸۴ بخش فهرست موضوعی، صفحه ۳۱۵-۳۲۶؛ و نرم افزار صحیفه سجاده، اسامعیلی مقدم، و همچنین، ترجمه صحیفه سجاده قرارداد شده در سایت شهید آوینی که در فهرست منابع نیز به آن اشاره شده، استفاده گردیده است.

در ضمن از تلاش کارشناس روحانی مشاور و راهنما، حجت الاسلام و المسلمین علیرضا احمدی، مدیر محترم حوزه علمیه امام خمینی(ره) شهرستان بجنود، که قبول زحمت صحت مطالب را نمودند، تقدیر و تشکر می شود.

(د) نوآوری ها

صحیفه سجادیه تنها کتاب دعا نیست که فقط در زمان دعا کردن به آن مراجعه کنیم. به نظر بنده منحصر کردن صحیفه سجادیه به "کتاب دعا" خود مظلومیتی بر این کتاب مقدس است. این که فقط در زمان قصد خدایان دعا به سراغ صحیفه سجادیه می رویم خود گواه بر غربت این کتاب مقدس است. یکی از نوآوری های این نوشتار که شاید در نوع خود کم باشد، غربت زدایی از این کتاب مقدس با رونمایی از حدود یکصد مورد رقص و مسایل ارزشمند این کتاب شریف است. مسایل و موضوعاتی که تا کنون بدلیل پنهان بودن، پوسه دعا، ذهن مخاطب تا کنون از آن غافل بوده است. پرده برداری از حدود ۱۹۰ مفهوم ارزشمند بدلیل "کتاب دعا بودن" از نگاه های مستقیم خواننده پنهان مانده، یکی دیگر از نوآوری های این نوشتار است. مضافاً این که این پژوهش سه جلدی که تحت عنوان سه دفتر با سه عنوان مستقل به رشته تحریر در آمده است، این امکان را برای مراجعه بیشتر علاقمندان، بخصوص پژوهشگران به این کتاب گران سنگ، فراهم خواهد ساخت. ان شاءالله.

فهرست مطالب

فصل اول: اسلام و احکام ۱۱

۱. ایمان و مرتبه یقین	اصفحه ۱۱
۲. حق و باطل	اصفحه ۱۶
۳. تربیت و احکام دینی	اصفحه ۲۱
۴. هدایت و گمراهی	اصفحه ۲۷
۵. نماز	اصفحه ۴۳
۶. زکوة	اصفحه ۴۶
۷. حج و عمره	اصفحه ۵۰
۸. نماز جمعه	اصفحه ۵۱
۹. زیارت در پیغم و قبور اهل بیت	اصفحه ۵۱
۱۰. دین اسلام و سایر مذاهب	اصفحه ۵۲
۱۱. قرآن و کتب آسمانی	اصفحه ۵۷
۱۲. ماه مبارک رمضان	اصفحه ۶۵
۱۳. شب های قدر	اصفحه ۷۵
۱۴. عید فطر	اصفحه ۷۶
۱۵. روز عرفه	اصفحه ۷۷
۱۶. عید قربان	اصفحه ۷۸
۱۷. بدعت در دین	اصفحه ۸۲
۱۸. مسأله پداء	اصفحه ۸۴
۱۹. شفاعت	اصفحه ۸۴

فصل دوم: عبادت و بندگی ۸۷

۱. تقوا	اصفحه ۸۷
۲. رضای خدا	اصفحه ۹۶
۳. ترس از خدا	اصفحه ۱۱۰
۴. بخشش الهی	اصفحه ۱۱۷
۵. توبه	اصفحه ۱۴۶

۴	یاد ایش کاره	۱۶۴ صفحه
۷	طاعت و گناه	۱۷۵ صفحه
۸	شیطان	۲۱۴ صفحه
۹	حسنات و سیئات	۲۲۴ صفحه
۱۰	استغفار و طلب آمرزش	۲۳۰ صفحه
۱۱	عصمت	۲۴۶ صفحه
۱۲	عبادت و بندگی	۲۵۴ صفحه
۱۳	ستر و پوشش الهی	۲۶۵ صفحه
۱۴	صبر خدا و مهلت دادن به گنہکاران	۲۷۳ صفحه
۱۵	عذاب و کفر الهی	۲۸۰ صفحه
۱۶	توبه و استقامت الهی	۲۹۲ صفحه
۱۷	ایم حجت و نفی عذر بندگان	۳۰۵ صفحه

۳۱۱

فصل سوم: ذکر و دعا

۱	بیچ و دره	۳۱۱ صفحه
۲	اشتیاق و توبه	۳۱۹ صفحه
۳	پناه خواهان	۳۳۴ صفحه
۴	دعا و راز و نیاز	۳۴۳ صفحه
۵	سختی و آسانی	۳۶۱ صفحه
۶	نیازها و درخواست های انسان	۳۷۳ صفحه
۷	غم ها و رنج ها	۳۸۰ صفحه
۸	گشایش	۳۹۱ صفحه
۹	استخاره	۳۹۱ صفحه
۱۰	لطف و حفظ خداوند	۳۹۷ صفحه
۱۱	یاد خدا	۴۰۴ صفحه

۴۰۷

منابع مورد استفاده:

